

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

- Γεννώνται σκέψεις που κυριεύουν το μυαλό και επηρεάζουν αρνητικά και παράλογα τη ζωή του ατόμου, ανεξαρτήτως της σωματικής και πνευματικής δύναμης,
- θρέφονται διαχρονικά προκαταλήψεις/πεποιθήσεις, στερεότυπα που δεν τεκμηριώνονται επιστημονικά, αλλά γίνονται ανεξήγητα αποδεκτές/-ά. Στοιχεία που γεννούν αρνητικά συναισθήματα, ομογενοποιούν τις αντιδράσεις - χωρίς κατά περίπτωση διαφοροποίηση,
- δεν καθιστούν αντιληπτή τη διαφορετικότητα του άλλου, καθώς δεν υπάρχει πάντα διαύγεια του μυαλού και καθαρότητα της σκέψης. Το άτομο δεν μπορεί να εμπλουτίσει τον «κόσμο» του και να γίνει το ίδιο καλύτερο.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ο ρόλος των διαρθρωτικών-μεταβατικών αυτών λέξεων/φράσεων είναι να:

- συνδέουν γλωσσικά τις προτάσεις, τις περιόδους λόγου και τις παραγράφους μεταξύ τους, έτσι ώστε να συμβάλλουν στην οργάνωση – διάρθρωση – συνοχή του λόγου. Οι λέξεις/φράσεις αυτές – μαζί με την οργάνωση του κειμένου – συμβάλλουν στην αντίληψη του περιεχομένου και τη συλλογιστική πορεία του συγγραφέα του κειμένου,
- εξασφαλίζουν τη συνέχεια των νοημάτων, δε διακόπτουν τη ροή της σκέψης του γράφοντος, μεταδίδουν τα μηνύματα με ευκολία, συντελούν στην ομαλή μετάβαση από τη μια ιδέα στην άλλη,

- καθιστούν ταχύτερα αντιληπτή τη μετάβαση από τη μια ιδέα στην άλλη, το κείμενο καθίσταται ευκολότερα κατανοητό κ.ά.

Γι' αυτό = αιτιολόγηση (γιατί, εξαιτίας, επειδή...) ή και αποτέλεσμα (αυτό είναι το αποτέλεσμα, απότοκο όλων των παραπάνω είναι...). Αιτιολογείται γιατί και ποιες σκέψεις τρυπώνουν στο μυαλό.

Επίσης, δεκτή μπορεί να είναι και η απάντηση ότι οι σκέψεις αυτές είναι αποτέλεσμα των προκαταλήψεων.

Με άλλα λόγια= εισαγωγή επεξήγησης – διασάφησης. Επεξηγεί/διασαφηνίζει ποια είναι εκείνα τα στερεότυπα, τα οποία πιστεύουν οι πολλοί και έτσι γίνονται το «κανονικό», αυτό που απλά και ανεξήγητα «έτσι είναι».

Ωστόσο= Αντίθεση – εναντίωση, εστιάζει στο γεγονός ότι κανένας από τους ανθρώπους, τους οποίους ξεχωριστά έχουμε απέναντί μας, δεν είναι ίδιος με τον άλλον.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Ο/Η μαθητής/-τρια θα πρέπει να επαναδιατυπώσει/μεταγράψει τις φράσεις, φροντίζοντας να τις διατυπώσει με κυριολεκτική γλώσσα. Δεκτές γίνονται οι αλλαγές που δε διαφοροποιούν το νόημα του κειμένου και το συγκεκριμένο των συγκεκριμένων φράσεων.

(Ενδεικτικά:)

- Αυτές που τρυπώνουν στο μυαλό (1^η παράγραφος) = Αυτές οι σκέψεις που κάνουμε συνεχώς, που μας απασχολούν έντονα (επίμονα).
- [...] αυτές οι πεποιθήσεις είναι που θα μας κρατούν πάντα πίσω (3^η παράγραφος)= [...] αυτές οι πεποιθήσεις είναι που πάντα θα μας περιορίζουν, δεν θα επιτρέπουν τη βελτίωσή μας.
- Βλέπουμε το κάθε τι με τον φακό των στερεοτύπων (5^η παράγραφος) = τα στερεότυπα επιδρούν/επηρεάζουν τις αντιλήψεις και τις συμπεριφορές μας, τα στερεότυπα επηρεάζουν τον τρόπο που εξάγουμε συμπεράσματα, που διαμορφώνουμε απόψεις ...
- Βάζουμε τους πάντες στο ίδιο καζάνι (5^η παράγραφος) = τους θεωρούμε όλους ίδιους.
- Η ομορφιά ξεκινά από μέσα μας (6^η παράγραφος) = η ομορφιά σχετίζεται με τον εσωτερικό μας κόσμο, η ομορφιά εξαρτάται από τον εσωτερικό μας κόσμο κ.ά.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Η απάντηση θεωρείται πλήρης, όταν ο/η μαθητής/μαθήτρια αναδείξει ότι το ποιητικό υποκείμενο είναι φορτισμένο συναισθηματικά, επειδή:

- διαφωνεί με τον συνομιλητή του, ο οποίος αρνείται να παντρευτεί μια νεαρή που δεν ανήκει στην ίδια με αυτόν κοινωνική τάξη. Για το ποιητικό υποκείμενο (τον βασιλιά της χώρας), είναι ανεπίτρεπτο να υπάρχουν διαφορές κοινωνικής/ταξικής φύσεως,
- αξιολογεί τις ανθρώπινες σχέσεις, λαμβάνοντας υπόψη την πείρα της ζωής και το δεοντολογικό/ιδεολογικό πλαίσιο στο οποίο έχει διδαχτεί να ζει και να σέβεται,
- έχει πειστεί ότι το αίμα που κυλά στις φλέβες όλων των ανθρώπων είναι το ίδιο,
- θεωρεί ότι οι διακρίσεις που προέρχονται από οικογενειακά ονόματα, αξιώματα, χαρίσματα των προγόνων κλπ. δεν εξασφαλίζουν σε κάποιον/κάποια ότι θα έχει, οπωσδήποτε, αρετή και προτερήματα. Μόνον οι πράξεις του ίδιου του ατόμου είναι αυτές που αποδεικνύουν την ποιότητα του/της χαρακτήρα/ προσωπικότητάς του και την πραγματική αξιοποίηση των χαρισμάτων του.

Ο/Η μαθητής/-τρια καλείται να εκφράσει προσωπική θέση στις παραπάνω απόψεις/θέσεις που διατυπώνονται στο κείμενο.